

Preliminarus vieno darbuotojo darbo laiko paskirstymas procentais pagal Reglamento (ES) 2023/1115 funkcijas ir papildomų darbuotojų poreikio pagrindimas

Funkcija	Procentas darbo laiko (%)*	Aprašymas
1. Reglamentinių reikalavimų analizė ir taikymas	5%	Analizė, vertinimas, teisės aktų interpretavimas ir taikymas.
2. Veiklos vykdytojų patikrinimai	70%	Tikrinimai įmonėse, atitikties užtikrinimas.
4. Duomenų analizė ir ataskaitų rengimas	5%	Duomenų valdymas, rezultatų analizė, ataskaitų paruošimas.
5. Konsultacijos ir komunikacija	20%	Kontaktai su įmonėmis, informacijos sklaida, mokymai.

* Procentinis darbo laiko priskyrimas pagrįstas Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, Aplinkos ministerijos Reglamento (ES) Nr. 995/2010 taikymo patirtimi, Aplinkos ministerijos darbuotojų ekspertiniais vertinimais

Paiškinimai:

- Reglamentinių reikalavimų analizė ir taikymas (5%)** – gilinimasis į Reglamento (ES) 2023/1115 reikalavimus, kad tinkamai juos taikyti praktikoje; dalyvavimas Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių neformaliose darbo grupėse, Europos Komisijos komitete dėl Reglamento (ES) 2023/1115 įgyvendinimo svarstant Reglamento (ES) 2023/1115 tobulinimo ir išskylančių iššūkių klausimus (pvz.: tarptautinių sankcijų taikymo Reglamento (ES) 2023/1115 kontekste, šalių miškų naikinimo rizikingumo vertinimo, tarptautinės prekybos pasikeitimų ir kt.) bei rengiant aiškinamuosius Reglamento (ES) 2023/1115 įgyvendinimo dokumentus (ES lygiu nuolat rengiami, derinami su ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir atnaujinami atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus, gairių dėl Reglamento (ES) 2023/1115 įgyvendinimo dokumentas). Ši sritis apima ir vidinių patikrinimo procedūrų reglamentavimą ir tobulinimą, klausimynų veiklos vykdytojams sudarymą, patikrinimo planų sudarymą ir atnaujinimą.
- Veiklos vykdytojų patikrinimai (70%)** (iš jų įskaitant patikrinimus vietoje dėl produktų atitikties dokumentams arba dokumentuose nustačius trūkumus ar galimas neatitikties rizikas (preliminariu vertinimu tokie atvejai gali sudaryti apie 20% patikrinimų)) apima veiklos vykdytojų tiek dokumentų, tiek fizinius patikrinimus vietoje. Pažymėtina, kad vien Reglamento (ES) 2023/1115 17 straipsnio įgyvendinimui reikės užtikrinti nuolatinę Europos Komisijos sukurtos Informacinės sistemos dėl Reglamento (ES) 2023/1115 įgyvendinimo stebėseną ir skubų reagavimą (tais atvejais, kai produktai kelia didelę neatitikties 3 straipsniui riziką, kompetentingos institucijos dėl jų turės nedelsdamos imtis veiksmų dar prieš tuos atitinkamus produktus pateikiant ar tiekiant rinkai arba eksportuojant ir patikrinimus dėl tokių produktų atlikti per tris darbo dienas arba per 72 val. greitai gendančių produktų atveju), kas reiškia produktų sustabdymą muitinėje, kol kompetentinga institucija neatliks vertinimo ir nesuteiks leidimo importuoti arba eksportuoti produktą. Taip pat šioje srityje reikės laiko skirti ne tik bendradarbiavimui su kitų ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir

Europos Komisija, bet ir Lietuvos kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimui bei bendradarbiavimui su kitomis institucijomis, ypač Muitinės departamentu.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, kuri atsakinga už Reglamento (ES) Nr. 995/2010 (šis reglamentas bus pakeistas Reglamentu (ES) 2023/1115) taikymą Reglamento priede nustatytų visų medienos ir medienos produktų pateikimo rinkai srityje, atliko savo patirties analizę vykdant minėto reglamento įgyvendinimo kontrolę 2020-2023 metais ir nustatė, kad siekiant išsamiai patikrinti įmonių pateiktus dokumentus ar daryti ne tik dokumentinius patikrinimus, prireikia vidutiniškai 7 darbo dienų vienam patikrinimui, o tam, kad atlikti 125 patikrinimus (tiek patikrinimų atlikta 2023 metais) per metus, reikia 875 darbo dienų, arba mažiausiai 3 – 4 darbuotojų dirbančių pilnu etatu tik dėl Reglamento (ES) Nr. 995/2010 reikalų.

Atsižvelgiant į tai ir įvertinant, kad didžioji dalis į Lietuvą importuojamų ir eksportuojamų produktų patenka į mažos miškų naikinimo rizikos šalių kategoriją (kas reiškia supaprastintas išsamaus patikrinimo procedūras veiklos vykdytojams ir atitinkamai mažesnę patikrinimo apimtį kompetentingoms institucijoms), manytina, kad vienam patikrinimui reikės vidutiniškai 4 darbo dienų. Pagal aukščiau pateiktą preliminarų darbo laiko paskirstymą vienas darbuotojas per metus Reglamento (ES) 2023/1115 patikrinimams galės skirti 162 d. d. (darbo dienų skaičius per metus (252 d. d.) – atostogos (20 d. d.) = 232 d. d. * 0,7 = 162 d. d.) ir atlikti apie 40 patikrinimų per metus ($162 \text{ d. d.} / 4 \text{ d. d.} = 40,5$ vnt. patikrinimų per metus).

Todėl pagal numatomą apytikslį patikrinimų kiekį kiekvienai institucijai (Aplinkos apsaugos departamentui kasmet reikės patikrinti apie 80 veiklos vykdytojų, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai – apie 90 veiklos vykdytojų, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai – apie 110 veiklos vykdytojų) numatomas toks papildomų darbuotojų poreikis Reglamento (ES) 2023/1115 reikalavimų įgyvendinimui:

Aplinkos apsaugos departamentui – 2 etatai;

Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai – 2 etatai;

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai – 3 etatai.

Atkreipiame dėmesį, kad čia pateikiami tik preliminarūs minimalūs papildomų darbuotojų poreikiai kompetentingoms institucijoms Reglamento (ES) 2023/1115 įgyvendinimo pradžioje. Vėliau, kompetentingoms institucijoms įvertinus realius poreikius pagal faktinius duomenis ir patirtį, atitinkamai reikės koreguoti ir skiriamus išteklius.

- **Duomenų analizė ir ataskaitų rengimas (5%)** padeda nuolat vertinti situaciją ir priimti sprendimus. Kompetentingos institucijos turės vertinti ir nustatyti didžiausios rizikos, susijusios su miškų naikinimu ir nelegalia prekyba, veiksnius (tuo tikslu bus vykdomas bendradarbiavimas su kitų ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Europos Komisija nustatant, peržiūrint ir tikslinant nacionalinius ir ES lygmens rizikos kriterijus). Kasmet Europos Komisijai reikės teikti Reglamento (ES) 2023/1115 įgyvendinimo ataskaitas, kurių parengimui reikės nuolat apibendrinti ir kaupti informaciją,
- **Konsultacijos ir komunikacija (20%)** svarbios sklandžiam ryšiui tarp institucijų ir rinkos dalyvių. Bendrai Reglamento (ES) 2023/1115 nuostatos yra sudėtingos ir kompleksinės, o jų praktinis taikymas kelia specifinių iššūkių kiekvieno atitinkamo produkto srityje (jau iki šiol Europos Komisija bendradarbiaudama su ES valstybėmis narėmis parengė ketvirtą atsakymų

į dažniausiai užduodamus klausimus dokumento (81 psl.) atnaujinimą ir pakartotinai paskelbė atnaujintą šio reglamento įgyvendinimo gairių dokumentą (43 psl.), tačiau dėl praktinių taikymo niuansų didelei įvairovei skirtingų produktų šių dokumentų tobulinimo ir atnaujinimo procesas yra nuolatinis). Be reglamento nuostatų, Europos Komisijos sukurta Informacinė sistema, į kurią veiklos vykdytojai turės teikti išsamaus patikrinimo pranešimus dėl visų šio reglamento I priede nurodytų ES rinkai teikiamų ar eksportuojamų iš jos produktų, reikalauja atskirų veiklos vykdytojų mokymų ir konsultavimo, kuriuos turės vykdyti kompetentingos institucijos. Kompetentingos institucijos turės ir administruoti šią sistemą. Įvertinus Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos patirtį (kol nepaskirtos kompetentingos institucijos, Aplinkos ministerija laikinai vykdo veiklos vykdytojų konsultavimo, šio reglamento reikalavimų viešinimo, bendradarbiavimo su kitų ES valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Europos Komisija praktinio šio reglamento taikymo aspektų detalizavimo klausimais ir kitas susijusias funkcijas) šioje srityje ir veiklos vykdytojų (potencialiai konsultuojamų subjektų) skaičių (apie 15 tūkst.), šiai sričiai reikės skirti didelį dėmesį.